

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I KŽ-Us-167/2024-6

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Tomislava Juriše, predsjednika vijeća te Sande Janković i mr.sc. Marijana Bitange, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Buge Mrzljak Stenzel, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv okrivljenog AA i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 328. stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/02., dalje: KZ/11.) i drugih, odlučujući o žalbama okrivljenog AA, okrivljenog CI i okrivljenog TT podnesenima protiv rješenja Županijskog suda u Splitu od 17. rujna 2024., broj Kov-Us-6/2024., u sjednici vijeća održanoj 17. travnja 2025.,

r i j e š i o j e

Odbijaju se žalbe okrivljenog AA, okrivljenog CI i okrivljenog TT kao neosnovane.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskim rješenjem optužnog vijeća Županijskog suda u Splitu odbijen je prijedlog obrane okrivljenog AA, okrivljenog CI i okrivljenog TT da se kao nezakoniti dokazi iz spisa izdvoje svi dokazi na kojima se temelji podignuta optužnica, u optužnici označeni pod brojem 1. – 52., poimence navedeni u izreci (podaci s platforme "Anom", komunikacija okrivljenika na mreži "Anom", identifikacija okrivljenika, podnesak Ministarstva pravosuđa Sjedinjenih Američkih država povodom zamolnice Županijskog državnog odvjetništva u Splitu, zapisnik o pretrazi pokretne stvari, zapisnici o pretrazi pokretne stvari i bankovnog sefa, zapisnici o pretrazi doma i drugih prostorija, službena bilješka I Policijske postaje o postupanju po nalogu suca istrage, potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, kriminalističko tehničko izvješće Službe za očevide i kriminalističku tehniku, video zapis pretrage, dopis Županijskog državnog odvjetništva, presude Općinskog suda u Splitu K-797/2023. i Županijskog suda u Splitu KŽ-850/2023., zapisnik Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" o vještačenju, izvješće o pretrazi mobitela, optužni prijedlog Postaje granične policije, zapisnici o ispitivanju svjedoka, izvješća Službe posebnih kriminalističkih poslova o provedbi posebnih dokaznih radnji, tonski zapisi i SMS poruke Službe posebnih kriminalističkih poslova o primjeni

posebnih dokaznih radnji, audio zapisi Službe posebnih kriminalističkih poslova o primjeni posebnih dokaznih radnji te zapisnici o ispitivanju okrivljenika).

2. Protiv tog rješenja žalbe su podnijeli okrivljeni AA po branitelju, odvjetniku mr.sc. Željku Gulišiji, okrivljeni CI po branitelju, odvjetniku Milku Križanoviću i okrivljeni TT po branitelju, odvjetniku Vinku Gulišiji:

- okrivljeni AA žalbu je podnio zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači i da se iz spisa izdvoje svi dokazi označeni pod točkama 1. – 52. podignute optužnice, a podredno da se ono ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje,

- okrivljeni CI žalbu je podnio zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka i "povrede materijalnog prava", s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači i da se iz spisa izdvoje svi dokazi označeni pod točkama 1. – 52. podignute optužnice, a podredno da se ono ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje,

- okrivljeni TT žalbu je podnio zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači i da se iz spisa izdvoje svi dokazi označeni pod točkama 1. – 52. podignute optužnice, a podredno da se ono ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

3. Spis je, na temelju članka 495. u vezi sa člankom 474. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12.-Odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 80/22. i 36/24. - dalje: ZKP/08.), prije dostave sucu izvjestitelju, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

4. Žalbe nisu osnovane.

5. Prvostupanjski sud je pravilno odbio prijedlog okrivljenika za izdvajanjem računalnih podataka o komunikaciji na platformi "ANOM", kao i svih ostalih dokaza iz spisa jer nisu pribavljeni niti na jedan način iz članka 10. stavka 2. ZKP/08. Međutim, razlozi koje je iznio prvostupanjski sud u argumentaciji svoje odluke djelomično su pogrešni.

6. Suština prijedloga za izdvajanje, ujedno i ključna žalbena tvrdnja okrivljenika je to da su prikupljanjem računalnih podataka o komunikaciji putem aplikacije za kriptiranu komunikaciju na platformi "Anom" povrijeđena temeljna ljudska prava i slobode osoba na koje se podaci odnose te temeljna načela pravnog poretka Republike Hrvatske, jer da se u okviru operacije "Trojanski štiti" (eng. *Trojan Shield*) u kojoj su ti podaci prikupljeni provodio masovni nadzor, mimo postojanja osnova sumnje protiv konkretnih osoba, uz izostanak bilo kakvih procesnih jamstava. Zbog toga su, prema okrivljenicima, navedeni računalni podaci nezakoniti, a kao "plodovi otrovne voćke", nezakoniti su i svi dokazi za koje se iz tih podataka saznalo.

7. Prvostupanjski je sud pravilno utvrdio kako su osporeni računalni podaci pribavljeni putem međunarodne pravne pomoći koju su pružile Sjedinjene Američke Države (dalje SAD).

7.1. Konkretno, platformu za kriptiranu komunikaciju "ANOM" razvio je američki Savezni ured za istrage (eng. *Federal Bureau of Investigation*, dalje FBI) u sklopu operacije "Trojanski štit". Operacija je bila usmjerena protiv međunarodnih organiziranih zločinačkih skupina. Komunikacijski sustav "ANOM" bio je na raspolaganju ograničenoj ciljanoj skupini koja je zahtijevala posebne telefone.

7.2. Svrha korištenja sustava "ANOM" bila je prepuštena odluci korisnika. To znači da je i sadržaj komunikacije na platformi ovisio samo o volji korisnika.

7.3. FBI je pomoću poslužitelja (engl. *server*) upravljao, pratio i pohranjivao razgovore. Poslužitelj se nalazio u jednoj od država članica Europske unije (dalje EU). U toj državi je, prema tvrdnjama američkih vlasti, izdan i sudski nalog za prikupljanje podataka s poslužitelja. Spisu ne prileži sudski nalog, niti je uopće navedeno u kojoj državi članici EU-a je sudski nalog izdan.

7.4. Podaci prikupljeni u tako neimenovanoj državi članici Europske unije dostavljeni su FBI-u putem međunarodne pravne pomoći. Potom je FBI te podatke putem međunarodne pravne pomoći dostavio Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu. Podignuta optužnica temelji se na tako pribavljenim računalnim podacima.

8. Prema članku 10. stavku 2. ZKP/08. nezakoniti su dokazi: (1) koji su pribavljeni kršenjem Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom propisane zabrane mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, (2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane, prava na ugled i čast, te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života, osim u slučaju iz stavka 3. ovog članka, (3) koji su pribavljeni povredom odredaba kaznenog postupka i koji su izričito predviđeni ovim Zakonom i (4) za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza.

8.1. Pri tome, u odnosu na nezakonite dokaze iz članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08. sudovima je ostavljeno da utvrđuju, smatraju li se dokazi pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane, prava na ugled i čast, te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života nezakonitim dokazom ili ne (tzv. *ex iudicio* nezakoniti dokazi). Sudovi su prema članku 10. stavku 3. ZKP/08. ovlašteni odlučiti da se ne radi o nezakonitim dokazima iako su pribavljeni povredom prava i sloboda navedenih u članku 10. stavku 2. točki 2. ZKP/08. u postupku za teške oblike kaznenih djela iz nadležnosti županijskog suda, kod kojih interes kaznenog progona i kažnjavanja počinitelja preteže nad povredom prava.

8.2. S obzirom na to da je ovdje riječ o dokazima u čijem prikupljanju nisu sudjelovala domaća tijela kaznenog progona (dakle, o dokazima koji su prikupljeni neovisno o procesnim odredbama ZKP/08.), te kako očito nema riječi o pribavljanju dokaza mučenjem, nečovječnim ili ponižavajućim postupanjem, u ovom je postupku trebalo utvrditi jesu li računalni podaci o komunikaciji na platformi "ANOM" bili pribavljeni nezakonito, povredom prava i sloboda navedenih u članku 10. stavku 2. točki 2. ZKP/08., u smislu te odredbe.

8.2.1. Kako se osporeni računalni podaci odnose na privatnu komunikaciju na kojoj se temelji podignuta optužnica, to je, u smislu odredbe članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08. potrebno razmotriti je li prikupljanjem tih dokaza od strane inozemnih tijela bilo povrijeđeno Ustavom ili međunarodnim pravom zajamčeno pravo na nepovredivost osobnog i obiteljskog života (pravo na privatnost) i pravo na obranu (uključujući i zaštitu od nedozvoljenog poticanja na počinjenje kaznenog djela).

9. Mjerila za ocjenu povrede ustavnih i konvencijskih prava sadržana su u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje USUD) i Europskog suda za ljudska prava (dalje ESLJP). U onoj mjeri u kojoj predmet može potpasti pod doseg prava EU mjerodavne su odluke Suda Europske unije (dalje SEU). Osim toga, s obzirom na to da su dokazi u kazneni postupak preneseni na temelju međunarodne pravne pomoći, treba ocijeniti i protivi li se korištenje osporenih dokaza temeljnim i beziznimnim načelima javnog poretka Republike Hrvatske odnosno odstupa li suštinski i u većoj mjeri od tih načela (vidi Vrhovni sud Republike Hrvatske III Kr-86/2022., I KŽ-725/2001, Kžm-3/2021. i dr.).

10. Tumačeći opseg ustavnog prava na osobni i obiteljski život iz članka 35. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14., dalje Ustav) Ustavni sud Republike Hrvatske primjenjuje stajališta ESLJP-a (vidi npr. U-III-3509/2016. od 18. prosinca 2018., U-III-1786/2019. od 29. veljače 2024.)

10.1. Prema tumačenju ESLJP pravo na privatnost iz članka 8. stavka 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99. - pročišćeni tekst, 8/99. - ispravak, 14/02., 1/06. i 13/17.; dalje Konvencija) nije apsolutno pravo (primjerice, u pogledu nadzora komunikacija i telefonskih razgovora presude *Halford protiv Ujedinjenog Kraljevstva*; *Malone protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, u pogledu masovnog nadzora *Big Brother Watch i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, veliko vijeće). Pravo na privatnost može se ograničiti u skladu s člankom 8. stavkom 2. Konvencije, ako je takvo ograničenje tj. miješanje države u pravo pojedinca utemeljeno na zakonu, ako ono služi legitimnom cilju (jedan je i "sprečavanje zločina") i ako je ono nužno u demokratskom društvu. ESLJP je u presudi *Dragojević protiv Hrvatske* rastumačio sadržaj i značenje pojma "u skladu sa zakonom":

"80. Izraz "u skladu sa zakonom" zahtijeva, prvo, da sporna mjera ima određeni temelj u domaćem propisu; također se odnosi i na kvalitetu tog propisa koji treba biti u skladu s vladavinom prava te dostupan osobi na koju se odnosi koja mora, štoviše, moći predvidjeti posljedice za sebe, te da mjera mora biti u skladu s vladavinom prava. ... U tom pogledu Sud je također naglasio potrebu za zaštitnim mjerama bilo bi suprotno vladavini prava da se zakonska diskrecija dodijeljena izvršnoj vlasti ili sucu očituje u obliku neograničenih ovlasti. Posljedično, zakon mora dovoljno jasno propisivati opseg takve diskrecije dodijeljene nadležnim tijelima te način njena ostvarivanja koji pojedincu jamči odgovarajuću zaštitu od proizvoljnog miješanja

83. Nadalje, s obzirom na opasnost toga da sustav tajnog nadzora za zaštitu državne sigurnosti ugrozi ili čak uništi demokraciju pod krinkom branjenja iste, Sud mora biti uvjeren da postoje jamstva protiv zlouporabe koja su primjerena i učinkovita. Ta procjena ovisi o svim okolnostima predmeta, poput prirode, opsega i trajanja mogućih mjera, temelja

potrebnog za njihovo nalaganje, tijela vlasti nadležnih za dozvoljavanje, provođenje i nadziranje tih mjera te vrste pravnih lijekova koje nacionalno pravo predviđa."

11. Prema prvostupanjskom sudu, provedba operacije "Trojanski štit" temeljila se na zakonito izdanom sudskom nalogu države članice Europske unije u kojoj se nalazio poslužitelj platforme, u skladu sa zakonima Sjedinjenih Američkih Država. Kako je ovdje riječ o dokazima koji su se od prije nalazili u posjedu američkih vlasti i koji su u ovaj postupak preneseni na temelju zamolnice državnog odvjetnika, nije bilo potrebe za izdavanjem naloga suca istrage. Žalitelji osporavaju takav zaključak, i u tome su djelomično u pravu.

11.1. Naime, ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske kako je s pravom prvostupanjski sud utvrdio da za prenošenje dokaza putem međunarodne pravne pomoći u domaći postupak nije bio potreban nalog suca istrage. To zato jer je u usporedivoj, čisto domaćoj situaciji, prema odredbama ZKP/08. za provođenje posebnih dokaznih radnji nužan nalog suca istrage, dok za prenošenje dokaza pribavljenih posebnim dokaznim radnjama taj nalog nije potreban te se tako pribavljeni dokazi dostavljaju državnom odvjetniku (članak 335. stavak 6. ZKP/08.). Ovo tim više jer ovdje nije bilo riječi o tome da bi tijela progona Republike Hrvatske inicirala bilo kakvo prikupljanje dokaza u drugoj državi (ishođenjem kakvog naloga za provođenje tajnih mjera), već je ovdje riječ o tome da su već postojeći, neovisno pribavljeni, dokazi naknadno preneseni u domaći kazneni postupak.

11.2. Međutim, nisu prihvatljiva utvrđenja prvostupanjskog suda kako je operacija "Trojanski štit" u kojoj su pribavljeni osporeni dokazi u potpunosti bila "u skladu sa zakonom" u smislu prezentirane prakse ESLJP-a.

11.2.1. Još jednom valja ponoviti da je platformu "ANOM" razvio američki FBI, da su se podaci prikupljali na poslužitelju koji se nalazio u neimenovanoj državi članici EU-a u kojoj je i izdan nalog za njihovo prikupljanje. U pogledu usklađenosti postupanja američkih vlasti, u dopisu Ministarstva pravosuđa kojim je odgovoreno na zamolnicu Županijskog državnog odvjetništva, navedeno je kako se tom dopisu prilaže "Pismo kojim se potvrđuje zakonitost prema zakonu SAD-a i pouzdanost tehnika za provođenje operacije "trojanski štit" i za dobivanje podataka s uređaja ANOM" (list 780 spisa), međutim, navedeno pismo nije priloženo spisu predmeta. No, osim toga, ključna je činjenica u stvari ta što je sudski nalog za prikupljanje podataka izdan u neimenovanoj državi članici EU-a, što znači da su okrivljenici lišeni stvarne i učinkovite mogućnosti provjere zakonitosti takvog naloga i njegove provedbe bilo u ovom postupku, bilo pred sudovima te države članice (usporedi, *mutatis mutandis*, u pogledu dokaza pribavljenih u jednoj državi članici EU-a, prenesenih putem Europskog istražnog naloga, odluke ESLJP-a od 24. rujna 2024., *A.L. i E.J. protiv Francuske*, SEU, presuda od 30. travnja 2024., *EncroChat*, C-670/22., ECLI:EU:C:2024:372.). U tom smislu potpuno neprihvatljivo prvostupanjski sud zaključuje da je ta država članica EU "zasigurno postupala prema svom nacionalnom pravu", što se na više mjesta opravdano ističe u žalbama.

11.2.2. Prema tome, kako uvjet "zakonitosti" uključuje u sebi i postojanje i pristup zaštitnim mjerama, a kako okrivljenici nemaju mogućnost propitkivanja zakonitosti sudskog naloga, jer nema podataka čak niti o tom u kojoj je državi članici takav nalog izdan, ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske kako provedba

operacije "Trojanski štit" odnosno prikupljanje osporenih dokaza nije bilo posve u skladu sa uvjetima "zakonitosti" u smislu članka 8. stavka 1. Konvencije. Zato su dokazi prikupljeni povredom prava na privatnost (osoban i obiteljski život) osoba koje su njome bile obuhvaćene.

12. Dalje je potrebno razmotriti jesu li razlozi zbog kojih je došlo do povrede prava na privatnost povrijedili i pravo okrivljenika na obranu.

12.1. U tom smislu prava obrane sadržana su u pravu na pravično suđenje, zajamčenim člankom 29. Ustava i članku 6. Konvencije. Iako članak 6. Konvencije ne postavlja nikakva pravila o dopuštenosti dokaza, ESLJP navodi kako ocjena pravičnosti postupka uključuje i ispitivanje načina na koji su dokazi pribavljeni odnosno uporabljeni (*Lisica protiv Hrvatske*, § 59). U tom pravcu ESLJP provjerava je li dokaz pribavljen povredom nekog konvencijskog prava, pri čemu samo iskazi pribavljeni zlostavljanjem, protivno zabrani iz članka 3. Konvencije (o čemu ovdje evidentno nije riječ) automatski dovode do povrede članka 6. Konvencije (*Jalloh protiv Njemačke*, § 105). U protivnom (dakle i u slučaju povrede prava na privatnost iz članka 8. Konvencije) se nastavlja s provođenjem testa (*Bašić protiv Hrvatske* § 43-48) te se razmatra kvaliteta dokaza (pouzdanost i točnost), važnost dokaza i poštivanje prava obrane (je li okrivljeniku pružena prilika osporiti vjerodostojnost dokaza i usprotiviti se njegovoj uporabi). U vezi s tim, valja imati na umu da je važna sastavnica pravičnosti načelo "jednakosti oružja", koje se sastoji u obvezi pružanja svakoj stranci u postupku razumne prilike iznošenja svojih argumenata u predmetu, koji je ne stavljaju u nepovoljan položaj vis-à-vis protivne stranke, pri čemu se sve navedeno sagledava u cjelini postupka, koji, bude li optužnica potvrđena uključuje i suđenje. I Ustavni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama koristi istu metodologiju (vidi npr. Odluka Ustavnog suda U-III-3358/2017. od 15. svibnja 2024. i druge).

12.2. Osim toga, razmatrajući eventualnu povredu prava na obranu, imajući u vidu da je tehnologija platforme "ANOM" razvijena u FBI-u, treba imati na umu i da korištenje posebnih istražnih tehnika, pa i policijskih klopki, samo po sebi nije protivno načelima pravičnog suđenja, ali da, prema tumačenju ESLJP-a, javni interes ne može opravdati korištenje dokaza pribavljenih policijskim poticanjem na počinjenje djela jer bi to optuženika svakako izložilo riziku da od početka nema pošteno suđenje (ESLJP, *Ramanauskas protiv Litve*, veliko vijeće, 2008., § 54.).

12.3. U ovom predmetu utvrđeno je da su osporeni računalni podaci pribavljeni povredom prava na privatnost. Ti podaci su važni dokazi, ali nisu jedini. Prvostupanjski je sud utvrdio da je korištenje platforme "ANOM" bilo prepušteno odluci korisnika, a sadržaj komunikacije ovisio je samo o volji korisnika. Žalitelji taj zaključak u žalbama nisu doveli u pitanje. Okrivljenici imaju mogućnost osporavati zakonitost uporabe tih dokaza pred optužnim vijećem, ali i na raspravi, bude li optužnica potvrđena. Vjerodostojnost dokaza utvrđuje se na raspravi u dokaznom postupku, pa bi utvrđivanje pouzdanosti i istinitosti osporenih dokaza u ovoj fazi postupka pred optužnim vijećem prekoračilo ovlasti dane optužnom vijeću. Zato treba zaključiti da operacija "Trojanski štit" u kojoj su osporeni računalni podaci pribavljeni, nije povrijedila pravo na obranu u mjeri koja bi u ovom stadiju postupka osporene dokaze činila nezakonitim u smislu odredbe članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08.

13. Međutim, kako je prethodno utvrđeno da su osporeni računalni podaci prikupljeni povredom prava na privatnost (osobni i obiteljski život), potrebno je utvrditi i jesu li oni zbog toga nezakoniti u smislu odredbe članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08. ili ih, unatoč toj povredi, treba konvalidirati u smislu odredbe članka 10. stavka 3. ZKP/08.

13.1. U konkretnom slučaju radi se o kaznenim djelima iz nadležnosti županijskog suda i to teškim oblicima terećenih kaznenih djela. Prema optužbi, riječ je o trgovanju teškom vrstom droge. Činjenični opis inkriminacije upućuje na veliku količinu kriminalne aktivnosti tijekom koje je pribavljena imovinska korist (201.738,67 EUR) koja visinom nadilazi pojmove "velika imovinska korist" iz članka 87. točke 29. KZ/11. (7.963,37 EUR) odnosno "imovinske koristi velikih razmjera" iz članka 87. točke 27. KZ/11. (79.633,69 EUR) i tijekom koje je nabavljeno najmanje 1,5 kg droge kokain iz koje količine se može pripremiti velik broj pojedinačnih doza i na taj način ugroziti zdravlje velikog broja ljudi, a koja droga se prema optužnici preuzimala i plaćala u garaži trgovačkog centra "Plodine" usred dana. Osim toga, prema optužnici, radi se o kaznenom djelu neovlaštene proizvodnje i prometa drogama u sastavu zločinačkog udruženja, a treba uzeti u obzir i iznimnu društvenu opasnost od zlorabe droga, globalnost te pojave i posljedične bolesti ovisnosti i njen negativni utjecaj na živote i zdravlje građana, osobito djece i mladih osoba kao i nastojanja hrvatskog društva da se ta zloraba suzbije. Zbog svega toga, ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, kako u ovom predmetu interes kaznenog progona i kažnjavanja počinitelja preteže nad povredom prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života u okolnostima u kojima se, prema optužnici, okrivljenici pozivajući se na pravo na privatnost služe kriptiranim uređajima u svrhu trgovanja drogom kokain.

13.2. Prema tome, ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske da su u konkretnom predmetu ispunjeni uvjeti iz članka 10. stavka 2. točke 3. ZKP/08., zbog čega nema mjesta izdvajanju osporenih računalnih podataka kao nezakonitih dokaza u smislu odredbe članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08.

14. Naposljetku, korištenje osporenih računalnih podataka nije protivno niti javnom poretku Republike Hrvatske, jer je njime dopuštena mogućnost konvalidacije dokaza pribavljenih povredom prava na privatnost (osoban i obiteljski život). Zato postupovna pravila iz ZKP/08. nisu mjerodavna jer je ovdje riječ o dokazima koji su pribavljeni putem međunarodne pravne pomoći, prema drugačijim procesnim pravilima, pri čemu su u žalbama izostale bilo kakve tvrdnje da bi tijela progona Republike Hrvatske inicirala kakvo prikupljanje dokaza u drugoj državi, već je ovdje riječ o tome da su već postojeći, neovisno pribavljeni, dokazi naknadno preneseni u domaći kazneni postupak. Tome treba dodati da je potreba procesuiranja i kažnjavanja počinitelja kaznenih djela trgovanja drogom međunarodno prepoznata i priznata u nizu međunarodnih ugovora.

15. Žalitelji u žalbama dalje problematiziraju izdavanje Europskog istražnog naloga (dalje EIN), u čemu međutim nisu u pravu, jer je ovdje riječ o prenošenju dokaza na temelju međunarodne pravne pomoći kako je to već ranije navedeno. Osporeni dokazi, valja ponoviti, već su bili u posjedu SAD-a, koji ih je prethodno tome, putem međunarodne pravne pomoći pribavio od neimenovane države članice EU-a. Osim toga, čak i kada bi tajne mjere koje je provela neimenovana država članica EU-a u kojoj je izdan sudski nalog za prikupljanje podataka s poslužitelja mogle potpasti pod "presretanje komunikacije" iz članka 31. stavka 1. Direktive 2014/41/EU Europskog

parlamenta i vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima (SL 2014., L 130, str. 1. i ispravak SL 2015., L 143, str. 16., dalje: Direktiva o EIN-u) neobavješćavanje nadležnog tijela države članice na čijem se državnom području nalazi subjekt presretanja, ne znači i da se presretani materijal automatski zbog toga ne može upotrijebiti, a kako je to presudio SEU u presudi *EncroChat*. Naime, u skladu je s tumačenjem iz presude *EncroChat*, za odluku o izdvajanu ključno je ostvarivanje mogućnosti učinkovitog očitovanja o tim dokazima, što se odnosi na postupak u cjelini.

16. Prema tome, kako su osporeni računalni podaci pribavljeni s platforme "ANOM" zakoniti dokazi, to su neosnovane tvrdnje žalitelja da su svi kasniji dokazi do kojih se došlo iz njih nezakoniti kao plodovi "otrovne voćke".

17. Kako žalbenim navodima okrivljenika nisu s uspjehom dovedeni u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, a ispitivanjem pobijanog rješenja nisu utvrđene ni povrede iz članka 494. stavka 4. ZKP/08. na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 494. stavka 3. točke 2. ZKP/08., odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja.

U Zagrebu 17. travnja 2025.

Predsjednik vijeća:
Tomislav Juriša